FACECIES

Les «Mamays»

Les «mamays», les que posen les filles al mon pel gust de col·locar aquell *bien de Dios* i convertir-se en sogres (qu'es una metamórfosi pitjor que la de la cullereta que's converteix en granota) treuen les nenes a ramblejar per *«montes et colles»*... a colles.

Elles son la vigilancia i la precaució, i al retirar del *voleyo* solen preguntar a les *niñes*.

¿Que tal en Gustavito, o en Simeonito, o l' Honoratito ¿Pica?

«Si, mamá, comensa»—respón la Faustinita, Agripinita o Tranquilinita.

Llavors les «mamays» comensen a averiguar, inquirir, i preguntar a veure en Gustavito, qu'ès, en Simeonito lo que té, i la posició del Honoratito.

I si dels antecedents sobre els informes del neófit resulta que la noia s'hi pot salvar, la «mamay» autoritza la sonrisa filial de la nena al «Leandro de su corazón».

Cas contrari aire sec i cara sèria, i a trevallar un altre cor virginal.

I *«las autoras de los dias»* d'aquells sers tendres amb vistes al *«tálamo»*, enlairen *«los pedazos de su alma»* ponderant les habilitats, grácies, i dots... físics i morals, de la Sebastianita, Sempronianita i Robustinita criades a la moda, que parlen francès, toquen «La Montería» i ballen el fox-trott, però no saben fer un estofat amb patates, plat fort perquè es essencialment empordanés.

Els «Papays»

El «papay» porta coll planxat i barret fluix; el nus de la corbata montat a un aparell, i lentes montats a l'aire.

Es lleva a les nou, prèn cafè amb llet, i dona els quartos a la minyona per la plaça diaria.

La muller li diu amb el cap plè de *torcidos:* «Ricardito, recórdat d'entrar a càn Juncosa, i comprar la fruita en *lata*.»

El «papay» consent i per por d'altres demandes, fuig cap al despatx a la porta del qual hi té una placa amb lletres de brau figura que diuen:

RICARDO PI DE PLA

DESPACHO DE 9 A 12.

A les dotze es passeja per la Rambla amb Don Pere, Don Pau, Don Fausto i Don Miguel; parlen de lleis, de política i del cuc de l'oliva. Si passa una menor o una modisteta d'aquelles d'upa, se la miren tots de reüll i parlen d'esma.

Si passa una «niña» li diuen amables: «Adiós, Carlotita». Si és una senyora del *rango,* es treuen el capell, i descobreixen amples calves senyorials.

A la una en punt, a la taula.

De la taula al *Liceyu* com a element indispensable de la penya dels Dons. Sorgeix la conversa:

—«Si ya lo decía yo, eso de Barcelona no acabará nunca.»

—«A esos sindicalistas les convendría un buen excremento.»

(El pobre Don Pau vol dir un escarment).

—«No faltaba más»—diu un Don que pren gaseosa.

—«Y lo de Africa?»

El «papay» salta:

—«Uy! no me hable *ustet* de aquello, pues ya me tiene hasta aquí»—i el «papay» es senyala la calva com a limit de la seva paciencia.

Per això, quan a casa la *niña* li diu:

—«Papá cómprame el trajecito aquel, ¿sabes? verde con listas blancas?» o bé la «mamay» li suplica:

—«Ricardito, mira, el sombrero se me está pasando, Fulanita expone unos muy lindos...» el «papay» que prous mals de cap té exclama:

—Y un cordero!

I es senyala la calva clara i llüenta, com a signe infallible de refús.

Pobres «papays»! planyem-los. Son la víctima de *la goma* de la familia, i per a desenganxarsen es inútil tot esforç.

A mi em fan l'efecte d'aquelles mosques preses de potes en el paper «Tanglefoot».

JORDI BEL.